

това имя при Охридѣ); злата чаша и коната т. е. чи Българи тѣ съхранили върванье то, чи Сива обитавалъ на планинѣ тѣ нѣ забравивши златѣ тѣ планинѣ Кайласа въ Хиндистанѣ, сѣкы го е мыслилъ по свои тѣ ближны планины, а другы го славили около Бѣль-Дунавѣ.

А спорядъ тогдашны тѣ времена прѣдставліали сѣ Сива чи былъ и ужененъ и ималъ и либовницы отъ коихъ ималъ и дѣца. Отъ първажъ си женѣ, коіа ся звала Бавани или Първата [горска царица], добылъ два сына, единъ Ганеса—Ганеса, Богъ лѣта (години), ума и числа; другый же Сканда, Богъ рата; и другы много синове и дѣштеры ималъ отъ либовницы тѣ си, кои сѣ были се убожени и отдавало имъ ся по нѣкое си свойство. Освѣнь тѣхъ, Сиву сѣ отдавали и нѣколко си въплотенныя (incarnations) подъ разны имяна, отъ коихъ въ едно ся вижда и въспомянаемы *Суръ* въ Българинѣ, вмѣсту Сива, какъ то видѣхме; а то е Machécha Soura=Махеша Сура, великый Сура, *Signeur des Aouras, roi à tête de buffle et de mauvais genies*=Господъ на духове тѣ първаго стѣпена; царъ съ биволскѣ главѣ и началникъ на злы тѣ духове.

Въ индийско то баснословие сѣштествува и само имя то *Сура*, имя на добры тѣ духове, кое буквално значи *свѣтлый*, и съотвѣтствува съ бѣлгарское *Бѣль-Богъ* или *Ирѣ-мъздъ*=даіаштый свѣтлость и приносно добринѣ тѣ. *Сура* е равно и съ *Дѣва*, въ Индийско то баснословие, а въ Зандско то, *Сура Дѣва*=Богыня на безмъртно то питие *А-мрита* или самаіа *А-мрита* улицетворена. *Suaya*=Суриа ся спомянува іоште въ Индийско то баснословие, за сынъ на Касиана и Адита, и Богъ слънца. Нѣкои си брахмани го сматрѣтъ за най-голѣмъ отъ богове тѣ и казвѣтъ: чи той управлѣвавъ движение то на небесны тѣ крѣгове, звѣзды и мѣсеца, на четиры тѣ врѣмена, кои то ся движѣтъ рядовно около него.

Забѣлъшка. —Индийскы нѣкои си царъ Суратъ съставилъ празникъ Богу Сиву.—Българи тѣ на новѣ годинѣ празнувѣтъ Сурвакы и пѣжтъ: Сурова година, весела година и проч., неможи ли ся заключи, чи Сурова година, ште кажи Суратова година? а ако Суратова ся е измѣрило на Сурова, то ништо не значи за толковѣчно едно разстоіание. А Суратъ не е ли Зуратъ—Заратъ, (Зороастръ погърчено)? Сива ся славилъ за Богъ слънца, промянение времени и пр. какъ то въ Зандскы тѣ книги *Ирѣ-мъздъ*, кое буквално значи мѣздаіаі =даруіаштый іарѣ тѣ =свѣтлинѣ тѣ.

Около Сива полагажтъ при другыя и *Aghni*=Ъгънь=Огънь, духъ или богъ огня.

Ные видѣхме чи Българи тѣ въ Бѣдный вѣчярь срѣшту *Сурвакы* пазжтъ цѣлѣ ношть да не угаснѣе огня! Нѣма никакво сѣмнѣние чи той толко строгъ обрядъ, прѣдставля присѣтствие то *Aghni*=Огънь, бога огня при Сива.